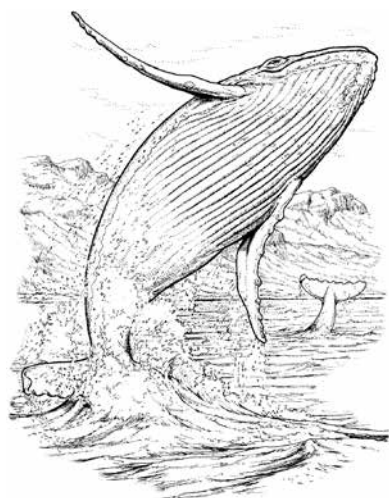

Мина Д. Тодоровић

ГАМИЖ

Други део трилогије **Вирови**

PORTALIBRIS

Мина Д. Тодоровић
ГАМИЖ

Copyright © PortaLibris, 2016.

Сва права задржана укључујући право на репродукцију
у било ком облику у целости или делимично.

Садржај

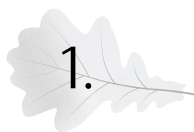
ГАМИЖ

1. Бег	1
2. Отварач вирова	10
3. Расејана Ранаја	19
4. Јаје.	31
5. Гамиж	45
6. Звери с разумом	53
7. Окупљање	62
8. Везујуће чизме.	73
9. Шест од шест	83
10. Сан и лутање	90
11. Ларат.	106
12. Ружан сусрет	114
13. Малија и Мурсан.	122
14. Сан у невреме	130
15. Гадан почетак и чудан поступак	139
16. Разлив	151
17. Траума Добрице Ж	160
18. Вредност обећања	172
19. Најтеже искушење.	181

20. Хир рабр-аграфај	191
21. Мали, а много лукав	205
22. Жгљофа	211
23. Њена чаробница	224
24. Прекидање споне	232
25. Љубав Пола-Ранаје	238
26. Песма дванаест чаробњака	245
27. Оров дар	253

ОД ГАМИЖА ДО МАГМЕ

1. Љутина љутња	264
2. Под личном заштитом	273
3. Четврти стакленик	276
4. Леари	283
5. Наклон Белог Краља	289

Бег

*Не разумем, браде ми, како деца чаробњаци
уек усјевају да ме намајарче и поред мојих
дванаест мудрих џлетиеница, од којих је једна
џошџуно злајна! Балавурџија!*

Древни

Пробудио се око поднева, са снажним осећањем да му је нешто промакло док је спавао. Нешто страшно битно! Није он био особа која се лако препушта предосећајима. Заправо, био је толико стар и мудар да је готово увек могао да предвиди шта ће се догодити. Зато су га и назвали – Древни. Сећања су му досезала десет хиљада година уназад, а о још давнијим догађајима читао је из књига негдашњих мудраца, или слушао од Ора, најстарије живе планине овог света.

„Свако постављено питање изникло је у нама или у свету око нас. Сваки одговор ћеш добити на истом месту”, рекао му је старац планина при првом сусрету. Древни је тада био тек мали, немирни чаробњак.

„Велике ли мудрости!”, помислио је, али није смео гласно да каже. Ор се насмејао, као да га је прочитао: „Разумећеш кад порастеш.”

„Шта ту има да се схвати”, мислио је дечак чаробњак. „Требало би да му одговорим на његов начин: можда хоћу, а можда и нећу.”

„Хоћеш”, одврати му планина, а мали Ренгамион се жацну: „Ау, овај чита мисли!”

Сада је имао дванаест дугих плетеница браде и био на путу да постане први Велики Маг у историји света. Одавно је разумео оне Орове речи.

„Одговор је ту негде”, мрмљао је, усправљајући се у кревету. „Да је неко страдао, Ор би ме пробудио.” Ослушнуо је – старац планина није био напет, али као да се смејућио у себи.

„Сто му громава, нешто се десило ноћас... Или јутрос”, рече гласно, па мргодно пућну устима. Вртео је по глави: легао је у два ујутру, читао до близу девет – изванредне су ове нове приче које је написала Пеп... Да, после је још око пола сата покушавао да докона како тим носатим писовима полази за руком да буду испуњени оноликом добротом, а да не делују отужно. И да истовремено поседују неумерену племенитост уз невероватну духовитост? Учинио му се да је у другом питању одговор на прво, али га је брзо одбацио. Сетио се Расејане Ранаје – добре до бесвести, а без трунке смисла за хумор. Његова најбоља и најстарија пријатељица не би се ниједном насмејала читајући Пепине урнебесне приче. А он је вриштао од смеха! Побојао се да ће његов громогласни смех пробудити Микуш, чија је просторија била у најудаљенијем делу стана-пећине. Али Мала спава кô камен, када је на сигурном. Да, ваљало би и за њу да прочита ову збирку. После Оносклија, коме су приче посвећене, он је други имао част да их чита. Мораће да пита Пеп сме ли још мало да задржи књигу да би је проследио и малој прљавуши. И тада га поново стисну онај необјашњиви осећај да му је нешто веома, веома важно промакло.

По навици, направио је чврсте сени лепих вила које су му након сваког буђења распетљавале свих дванаест плетеница његове браде, прале их у води благо замирисаној биљем, чешљале и враћале их у првобитно, али уредно стање. Онда се предомисли и укину чин. Брадом ће се бавити касније. Потом створи две тврде копије самог себе, па њих двојицу остави да спремају велики округли кревет и почисте хаос који је синоћ направио док је крчкао и јео лешнике.

Ор, жива планина у чијем је окриљу већ хиљадама година стари чаробњак живео, заиста се нечујно смејуљио. У пространом стану-пећини било је топло и светло. Кугле које су лебделе уз зидове највеће просторије – нечега налик дневном боравку, засветлуцаше руменим сјајем, подсећајући на онај богати и шарени део јесени који већ беше минуо. Напољу је завладало сивило, а јутарњи мраз и ветар слепили су лишће по мокрој и тамној кори дрвета.

Чаробњак постави над огњиштем котлић за хешвит и лагано се осврну око себе. Све је изгледало уобичајено: исти онај мали неред у коме је постојао и ред и разлог. Велики и меки јастуци, нехајно распоређени уз обла удубљења, чиније са сувим воћем и зрневљем на сточићима. У огромној и живописној фотељи млади кафелин Хру дремуцка... Чак је и мирисало на свакодневицу: суве смокве, колач од јабука, цимета и поморанцине коре. Ускоро ће замирисати и хешвит, затим и добар дуван за лулу. Чује се пукетање ватре и... И? И ништа више – било је необично тихо. Тренутак касније Древни угледа писмо насловљено на: *Майџор чаробњак Орџамион*.

„Тај сам”, промрмља, ширећи неуредно савијену хартију. Кугле се згомилаше око чаробњака, као да му завирују у писмо преко рамена, и заискрише бистријом и јачом светлошћу. Ма како био озбиљан садржај писма, неколико пута је прснуо у смех док га је читао. Два-три пута се и натуштио, шмркнуо, прогунђао, а онда га је спаковао и замислио се. Затим је поново извадио писамце и почео да га чита наглас, више ради себе, јер је био свестан да стари, мудри Ор већ зна његову садржину.

Древни,

Ситуација је вака: сам одлучио утекнем од теб из шес разлога. (ово пишем ја – Микуш) Ко прво: нећем купам! Остали разлог, сад кад размишљајем, нису ни много важан. Јучер сам посебно насекиро себ и сфатио: ти

оћеш кињиш мен за цаба. Јел јуче бијо онај гадан плусак? Јес! Сам покисо толко да све поточићи цурели низ мен. Ил макар низ Гаглицу, јер: сам заждио колко ме ноге носе, а и ти знајеш – ја брза ко ветар! Кад прошо плусак, кренем ти ја кући, у Ор, ал цврц. Почне јопе ко олуја. Прво шиштило, па завијало ко вук, поманитали вазду ме оборијо дваред. Старе гране се стремекњивали око мен – таки опасни кијамет бијо! Акој киша и није стиго баш сасвим ме опере, ветар пролуфтиро скроз – сваки кошћиц ми бијо на промајштура. Значи. Јесам дошо чист? Сам! То спречило теб ме вијаш и тераш купам и дереш: штрокав Микуш, мрш на прање (и још разнo друго грђење)? Јок! Јер ти – прзнав матор чаробњак! Нећем живим с теб! И нећем купам! Оно двапут шо се кваasio с мокар вода у своји шесет шес година – има будне пошледњи двапут (ако изузмеш кишњења, упадања у река и слично огавне ситујације). Оћем да речем: купање само да би неки матор чаробњак послен реко сам ја (Микуш) чист, ил таки већ неки тупав разлог, од тај посо нема ништ! И кафелини мрзеју купају, па њи волиш, једино се на Микуш наврзо! И тако сфатијо: си мрзовољан шо ја живим с теб. И одлучијо те ослободим од беде (то ти мислиш о мен, ал ја не мислим. Узшуњавам и изшуњавам без узнемиравање других и практикујем неприметност, сем акој неки теро мен се купам. Ил вређа неки мој звер. И можда још понеке ситујације.)

Сам одно само свој лични иметак: торбуљак са ситне потрепштине. (Сам узо кесицу хешвита. Две. Ијонако ћеш прокљувиш – сам узо три.) Поно и нешто сомуна. Водим сваки свој звер: Михајло, Џоњаја и Мали Птичиц. Узо за сваки случај два златника (малко више). Не знам јал Ор спава док сам се сабајле искрадо, ал ћеш га поздравиш акој осто необавештен (мада Он ретко дође

у такву ситуацију. Можд и никад.) Тај планина много фин. Ти – јок. Кад једном врнем ко велки, и јако цењена чаробница, се надам те затекнем у здравље и весеље (виш колко сам културна, ијако ти стално вређо каки сам неواسпитан и се види сам одрасто међ вешци и остало). Идем. Микуш. И немо ме тражиш, то сад јако опасно кад Онај покушава убије теб. И мрзи те најстрашније!

Поклопац на котлићу поче да клопара. По навици је поставио две шоље, за себе и за малу вештицу, а онда се сети да ће одсад сам пити хешвит.

„Стварно озбиљна *ситуација*“, мрмљао је себи у браду. „Има већ неколико дана како је почела да користи ту реч, у свакој прилици, са писовски достојанственим изразом. Опет, и то је боље од најпопуларније речи прошлог месеца. Ја сам био *есџиреман намћор*, време је било *есџиремно*, чак је и вук Михајло, нисам схватио зашто, једном назван *есџиреман звер*. Браде ми, лакнуло ми је кад сам опет постао – матор намћор...” Стари чаробњак уздахну. „Само ми још фали да сада и за њу бринем!” Вратио је непотребну шољу на место и замислио се. „Можда и јесам био малко грубљи...” Застао је, очекујући да му стара планина противречи. Ор је ћутао.

„Хтео сам да је натерам да се окупа и угреје – две муве једним ударцем, али ме је по обичају нанервирала. Непослушнице дете чаробњака нисам видео. Ма Дивљи Родергорв је био пчелица у односу на њу. Браде ми, било га је лакше сачувати... И куд баш сада да одлута, кад све врви од опасности?! А и захладнело је. Јесен ће ове године бити мразна и хировита, знаш и сам.” Опет тишина. Древни седе у фотељу, стави кафелина себи у крило и звучно сркну тамну течност. Неуком оку би изгледало да је смирен и удубљен у неке своје мисли, али је чак и млади кафелин Хру наслутио да је упутно пребацити се на

сигурније место. Тренутак касније чаробњак ђипи и грмну: „Ти си знао да ће побећи! Што ме ниси пробудио да је спречим?!”

„Ниси могао да је спречиш”, одговори му потмулим тутњањем планина.

Древни се врати у фотељу и дубоко се замисли. Густе обрве му се скупише над сјајним црним очима. Кафелин ољуши ваздух, па му се обазриво смести у крило. Поче тихо да преде, затворивши очи.

„Џоњаја”, промрмља, сркнувши велики гутљај хешвита. „Глупо име, ал’, браде ми, нема бољег за оног њеног кафелина. Нисам видео да иједна животиња толико воли да спава.” Чаробњак опет заћута. Тренутак доцније широко одмахну руком. „И Мали Птичиц! Ко би други могао да назове ону орлушину тим именом?! Знам, знам! Рећи ћеш – био је тек пиле избачено из гнезда када га је пронашла и наденула му име.”

Планина, заправо, није хтела ништа да каже, само је слушала старог чаробњака. Још није било време да се умеша.

„Бринуо би још више”, мислио је Ор, „да знаш оно што ја знам. Срећа је што младима истина долази у гутљајима, а не одједном. Удавила би их.”

„Сећаш се, било је то пре више од три године, када сам је водио око твојих литица да је научим шта нам говоре кора и крошња дрвета... Бистра је, браде ми, много тога већ сама бејаше закључила, а штогод сам јој ново казао, све је одмах упамтила. И онда налетесмо на једва живог орлића избаченог из гнезда. Рекох јој да орлови који се гнезде на твојим литицама увек снесу по два јајета, но да само једно птиче преживи, јер оно јаче избаци немоћнијег брата или сестру. У њиховом свету нема места слабима – објашњавао сам јој. Џоњаја је провирила из њене торбе, био сам сигуран да ће појести птиче и прекинути му муке. Но Мала је зграбила голуждравка у руке и дрекнула: *Е у свету од чаробњаци има место и за слаби! И не да би неко ијино ситни ђерјани ствар, јер будне имо јосо с Микуш и ови*

овди нож... Јес' ме изнервирала, штрокуља мала! Она мени да прети ножем! Бацио сам чин: подигао је у ваздух двоструко колико је висока. Добро је треснула на тур, ал' мислиш да је испустила Мали Птичиц? Да га је нагонски стегла, или тргла руке? Држала га је исто онако као када га је подигла са земље."

„Дирнула те је њена грубијанска нежност. Као и оне речи на крају писма”, погура га старац планина, јер је ово био тренутак који је чекао. У гласу чаробњака је осетио нескривену љубав и бригу.

„Замисли то! Она мени говори да не крећем у потрагу! А потпуно сама напушта твоју и моју заштиту... Ма, да је издеветаш! Зна да је Црни Маг разаслао ону своју жгадију на све стране, да је обећао невиђено благо свакоме ко донесе потврду да је убио ма кога од њих шесторо. Највећи пик има на Равилуса, наравно. То је јасно од тренутка када је младац стигао до Свемоћне воде, а ипак је одолео њеном зову и није је попио. Као да је Суровгеру лупио чвргу по носу тим одбијањем. Но Равилус више није заштићени чаробњак, па не смем да му шаљем Златолуја и Белог Сокола као пратњу. Увредљив је по том питању, браде ми. А опет, нисам баш могао ни да га пустим без надзора. Знам, знам, биће љут кад сазна да му је увек неки чаробњак, вилењак, патуљак или пис за леђима. Ал' ће брзо и да се одљути. Добар је он... На Аноса и Носела одлично пазе у њиховој доброј земљи. Никада их не пуштају саме. Увек је неки од старијих носатих писова уз њих. Најчешће – Веленосор лично! Па Љута и Добрица, засад сигурни – на свом свету. Само Микуш мора да се врзма потпуно сама! А због чега? Зато што сам је терао да се купа!”

„И још пет мање битних разлога, које није навела у писму”, допуни га планина.

„Ако је преживела педесет девет година међу вешцима, а доспела је међу њих као беба, ваљда ће и сад.”

„Суровгер је опаснији од свих вештаца заједно, а она је тек дете.”

Древни дубоко уздахну. Његове црне очи прели модар сјај. „Браде ми, Оре, ако си се намерачио да ме мучиш, одлично ти иде! Јасно ти је да ме брине хоће ли се вратити здрава и читава.” Знао је и да не сме да пита најстарије живо биће шта ће се догодити, али је то било јаче од њега. Чаробњак спусти намргођено чело на своје дугачке шаке и прогунђа: „Оштро-конђа мала, невоспитана, дивља, пргава, прљава! Дао бих сваку своју златну влас само да чујем да ће ми доћи неповређена...”

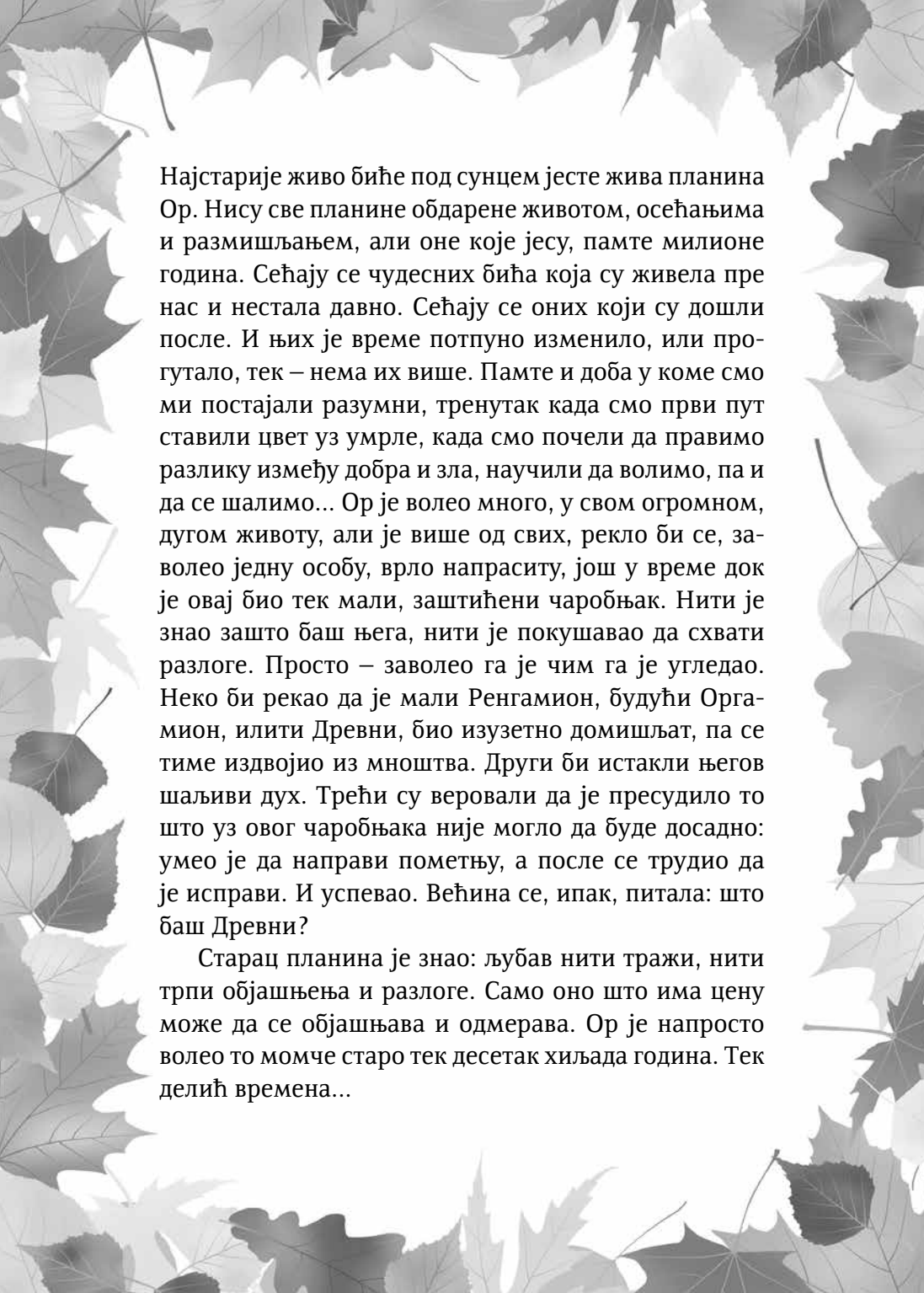
На те речи, једна од дванаест плетеница браде које су крсиле старог чаробњака, и то баш она која је већ постала сасвим златна, распетља се сама од себе и доби ранију, сребрну боју. Хру поскочи и запиљи се сумњичаво у нагло оживелу браду.

„Кад си стварно спреман да платиш ту цену, онда ћу ти дати и одговор. Њена највећа врлина довешће је у страшну опасност, а највећа мана спашће јој живот. Но ти си већ довољно mudar да си и сам слично закључио. Хтео си само потврду да одагнаш ону трунку сумње. Колика ли је твоја љубав према том детету кад је сенка сумње тежа од свих златних власи у твојој бради... Обрадовао си и гануо старога Ора. Зато ти дајем поклон. Одговор на друго питање које те мучи, а не можеш ни да га изустиш: и умреће и живеће. Хитај одмах да учиниш оно што мораш. Зови је! Биће тешко пронаћи је.”

Древни отпи још гутљај хешвита, размишљајући о пророчанству које је управо чуо. Старац планина је волео да, као одговор, даје такве заврзламе за размишљање. Чаробњак одложи мозгање за касније, јер није имао времена. Продорно је звизнуо. Након неколико секунди пред њим се створи, сав у пени, огроман златни коњ, а недуго затим и потпуно бели соко.

„Носи ову поруку Веленосору, а ти”, погледа у птицу, „ову предај Мехилијему. Али ако у путу угледате Расејану Ранају, прво ми њу доведите. Одмах! Она ми треба, најхитније. Биће тешко пронаћи је, знам и сам... Умреће и живеће, хм...”

Потом, ипак, дозвола оне чврсте чини вила. Сада је стварно морао да среди браду како се не би саплитао.

Најстарије живо биће под сунцем јесте жива планина Ор. Нису све планине обдарене животом, осећањима и размишљањем, али оне које јесу, памте милионе година. Сећају се чудесних бића која су живела пре нас и нестала давно. Сећају се оних који су дошли после. И њих је време потпуно изменило, или прогутало, тек – нема их више. Памте и доба у коме смо ми постајали разумни, тренутак када смо први пут ставили цвет уз умрле, када смо почели да правимо разлику између добра и зла, научили да волимо, па и да се шалимо... Ор је волео много, у свом огромном, дугом животу, али је више од свих, рекло би се, заволео једну особу, врло напраситу, још у време док је овај био тек мали, заштићени чаробњак. Нити је знао зашто баш њега, нити је покушавао да схвати разлоге. Просто – заволео га је чим га је угледао. Неко би рекао да је мали Ренгамион, будући Оргамион, илити Древни, био изузетно домишљат, па се тиме издвојио из мноштва. Други би истакли његов шаливи дух. Трећи су веровали да је пресудило то што уз овог чаробњака није могло да буде досадно: умео је да направи пометњу, а после се трудио да је исправи. И успевао. Већина се, ипак, питала: што баш Древни?

Старац планина је знао: љубав нити тражи, нити трпи објашњења и разлоге. Само оно што има цену може да се објашњава и одмерава. Ор је напросто волео то момче старо тек десетак хиљада година. Тек делић времена...

Отварач вирова

И поред Пројекта заштити сибирској шипра који је започео 1992. године, број ових величанствених дивљих мачака не досеже ни ширине, а сваке године буде пријављено између једној и осам случајева доказаној криволама само на овом подручју. Док се шипне ловокрадице кажњавају ако их војска или полиција ухвати, бојати и свима познати налоодавци овој злочина према природи и даље су: недодирливи!

Лидија Сергејевна Николајевич

Када се крене југоисточно од села Вирац, ка вароши Дубоњчица, па се ухвати прво скретање удесно, пут се благо успиње кроз онај питоми брежуљкасти предео, чувен по мирисним пропланцима и обиљу лековитог биља. Одатле се настави кроз шуму, поприлично. За око три фртаља сата дође се до Ограђеног брда, како су сељани брзо назвали Добричин посед. Високи камени зид који окружује цело брдо сав је обрастао дивљим ружама, а због дугог и обилног цветања ове необичне сорте, пчелар Ратко је ту доносио своје кошнице. Мед му је био надалеко познат, а његове редовне муштерије су тврдиле и да је лековит. Ратко је, када би долазио по кошнице, покушавао да звирне кроз широку зелену капију, али је могао да види само стрм, узан путељак који замиче кроз шуму. Причало се да је кућа Добрице Ж једна од најраскошнијих у крају. Ретки су имали прилике да је виде, јер тај момак није волео да му

цуњају по имању. Онај други, Чичак, који је имао кућерак у шуми, био је добричина и са њим се могло лепо попричати.

Кућу и сву земљу около, купио је стари господин Ж. Уложио је грдне новце да оправи и осавремени напуштену вилу. Тада је могло и да се приђе великом белом здању, али је дошло до пљачке док су старци били на некаквом дугачком путу, а потом и до оне олује о којој се још говори по Вирцу, па и шире. Стара господа су страдала, а њихова тела нису никада пронађена. Си-лан народ им је дошао на сахрану, чак и из иностранства! После је млади Ж докупио још земље, дао да се озиди брдо, посадио ове руже, купио коње и, изгледа, иде му – машала! Има се пара ко плевне. Зато му Ратко продаје мед дупло скупље него осталим муштеријама. Повремено, истина, поклони неку теглу оном другом момку. Тај Љута је много, брате, драг. Срео га је баш јутрос, када су му донели новине и свакодневне потрепштине из Вирца. Изгледао је утучен, као да му је неко умро, далеко било. Ипак је разменио љубазну реч са старим пчеларом. Само, није био насмејан као иначе. Не, стварно га стисла нека невоља.

Љута Чичак је седео у Добричиној дневној соби и с тугом гледао старе фотографије. У светлој, готово прозачној просторији владало је мрачно расположење. Управо су чули вест да је Лидија Сергејевна нестала у Сибиру под неразјашњеним околностима. Била је то изванредна жена која је дотакла чак и Добричино рационално срце, ономад, пре четрдесетак година, када су је први пут срили на светском конгресу биолога. Лида је тада имала двадесет и неку, а њих двојица тридесет и једну годину. Сретали су се после још неколико пута, а Добрица се и дописивао са њом, истина – све на врло научној основи. Њено име је у стручним круговима представљало синоним за заштиту дивљине, посебно – сибирског тигра. Водила је прави рат са ловокрадицама и већ неколико пута јој је и живот био угрожен, али је на свој тих и непоколебљив начин успевала да их озбиљно омете. Још већи трн у оку била је новим моћницима

који су немилице секли сибирску шуму, равнодушни према трајном разарању које су остављали за собом. Имала је много непријатеља, а сада је нестала. Та вест је муњевито облетела свет, особито погађајући биологе, екологе и све оне који су већ поверовали да је неуништива.

„Пола неба јој је било у очима. И то оног обасјаног сунцем”, шмркну Љута, гледајући фотографије и присећајући се. Његовог пријатеља су обично нервирали сентиментални изливи, али овог пута додаде: „А она друга половина, испуњена сазвежђима... Читав космос био је иза тих модрих очију.”

Љута се изненађено загледа у младића преко пута.

„Мислио сам да сам само ја био зателебан у њу”, рече.

„Ниси, било их је пуно, премда ја нисам међу њима. Ја се не *зателебавам*”, нагласи Ж последњу реч. „Али ми је била драга. Веома. И дивео сам се њеном знању, одважности, па и лепоти. Обично из људи који борава у тако дивљим условима у каквим је она живела избија грубост, често и примитивизам. Не и из Лидије Сергејевне. До краја је задржала уздржану отменост и скромност. А њене деце очи...” Ж не настави, само му на јагодицама избише бледи печати.

„И ти си био зателебан”, климну главом Чичак, настављајући да гледа фотографије. Добрица се управо спремао да каже: „А ти си и био и остао будала”, када зачу куцање на вратима. Дроњак појури ка улазу, махнито машући репом. Запазише да је и Ђубрица већ тамо. Својим зеленкастим очима фиксирала је браву. Чудно... Било је скоро немогуће доћи на овај посед неприметно. Прво, требало је савладати високи зид, трње дивљих ружа, па и жаоке Раткових пчела. Чак и тада, нико не би прошао мимо Парнауса, а да овај не зањишти, дајући знак да је улез присутан.

Ж отвори врата, али у први мах не угледа никога. Тек када су скинули своје кабанице израђене од суза планине, указаше се прилике носатих писова. И то двојице најдражих: Аноса

и Носела! Добрици груну крв у образе, а Љута се загрцну од усхићења. Писовима су ведро сијале очи, ситне и плаве, али су им лица и даље била мирна, озарена писовском племенитошћу.

„Добар вам дан, драги пријатељи”, из два грла истовремено забруја чудна мелодија њиховог лепог језика.

„Ви сте се мало променили од нашег последњег виђења”, рече Анос.

„А Парнаус, кога малочас сретосмо, у дивног израсте коња”, доврши Носел.

Чичак скочи, загрли и изљуби прво једног, па другог, док се његов најбољи пријатељ зауставио на изузетно срдачном руковању. Добрица се присети и пристojног опхођења са носатим писовима, па додаде, искрено: „Дуго се не видесмо и ја сам заборавио утисак који остављају ваши изванредно велики носеви.”

Писови задовољно погледаше један другог, посебно замашан предео који је заузимало чуло њуха. Ипак, скромно промрмљаше: „Бесмртна вода нам их је подарила и сада, одиста, међу највећим су носевима. Надамо се да ћемо једном оправдати указану нам част.”

„Данас нам је грозно кренуо дан, а онда – каква неочекивана срећа”, млео је Љута. „Мислили смо да вас нећемо видети ко зна колико дуго... Док не дође време да поново прођемо кроз вир. Можда не баш толико, али бих се ја увек најежио помиливши да то може да буде и за неку стотину година. Све сам се надао да ћу поново случајно изговорити праве речи украј вира, које ће се показати као шифра! А истовремено сам га заобилазио, јер ми се цепало срце...”

Нешто у начину на који су га погледали писови заустави га у причи.

„Срећа да сте дошли данас, када домаћица Мирка није код куће. Отишла је да обиђе сестричину, јер је девојка добила грип”, прекиде тишину Добрица.

„Не бисмо срећом то назвали”, одговори Носел.

„Но Мехилијемовом обавештеношћу”, настави други пис. „И није грип него је вирусни бронхитис, ма какво значење носиле те чудне речи. Али све ће на добро изаћи. Тако краљ белих вилењака каже, а ту онда сумњи места нема. Некако сазнаде тај податак и упути нас у које време да вам банемо.”

„Озбиљан разлог нас доводи вама”, продужи први. „Иако смо веома желели да вас видимо, то не би било могуће да не бејаше сплета околности. Као прво, Микуш је побегла од Древног.”

„Покушавао је да је натера на купање”, објасни Анос.

„А чини се и да верује како му је била на сметњи. Мада је вероватно овај први разлог превагнуо. Тек, нестала је са својим животињама.”

На тренутак настаде тајац. И писови и младићи приметили су ову изненадну промену у говору.

„Е, више не причате онако свечано, звучно и успорено”, плесну рукама Љута.

„И ми се зачудисмо.” На Аносовом мирном лицу није било ни трага чуђењу, ако се изузму једва приметно уздигнуте обрве.

„Ваљда нам је природније да са вама на другачији начин разговарамо”, закључи Носел, а старији пис климну главом: „Можда стога што нас је Добрица ономад и згрануо и растужио и насмејао.”

„Није ми то била намера”, трепну Ж, осетивши нелагоду.

„Знамо то. И не жалимо због тога”, рекоше у исти глас оба писа.

„Велике опасности и невоље смо сви заједно пребродили”, наставио је Анос.

„Али смо тиме изазвали и велику мржњу Црног Мага.”

„Већ неко време се зна да Радосног Равилуса прогањају читаве хорде зликоваца, те да је обећана награда: суза планине колико је тежак ономе који донесе доказ да млади чаробњак више није међу живима.”

Наизменично, писови испричаше да је Суровгер решен да убије барем једног члана оне дружине која је стигла до Бесмртне воде.

„Наш мудри поглавар Веленосор каже нам да би га то изузетно оснажило. Онда би се, једног по једног, врло брзо решавао и осталих петоро. Док не стекне довољно моћи да се суочи са Древним.” Писови утихнуше и озбиљно климнуше главама.

„И нас чувају. Ово је први пут за неколико година да смо остали без пратње”, убрзо настави Анос.

„Чудно колико је то каткад пријатан осећај – бити без надзора. Не налазиш ли да сам у праву, Аносе?”

„У потпуности се слажем са тобом, Носеле.”

Чичак и Ж се осмехнуше. Баш су се ужелели ових писовских разговора!

„Колико можете да останете?”, приупита Добрица.

„Знате и сами – не дуже од три дана.”

„Још не. Премда, има изгледа да се и то промени, али нећемо сада говорити о томе.”

„Хајде, улазите унутра! Што стојите на улазу?”, узмувао се Љута.

„Уколико вам није проблем, ми бисмо вас замолили”, поново се огласи старији пис.

„Да мало изађемо напоље. Ако је могуће, да седнемо за онај сто под храстом”, заврши Носел.

„Да, наравно. Вама је, вероватно, све теже што се више удаљавате од вира”, брзо ће Ж.

И тако, две метар високе, крушколике прилике, два ови-сока младића двадесетих година, једна црна мачка и црно-бели рундави пас, кренуше пут циновског храста, вероватно најстаријег здравог дрвета на њиховом свету. Било је прохладно, али сунчано. Јесен је проредила чупаву крошњу, па је преостало лишће поигравало на прамењу светлости.

„Дабоме, она мала вештица је баш у најгорем тренутку морала да шмугне”, промрмља Љута, више да би одагнао непријатан грч у стомаку. Схватао је коликој се опасности изложила Микуш напуштајући Ор и Древног. Ни сам није био у стању да процени да ли више брине или се нервира. У сваком случају, много га је насекирала.

„Зар Древни није могао некако да је спречи?”, занимало је Добрицу.

„Ор тврди да није.”

„Срећа што је Михајло с њом”, настављао је Чичак размишљање. Сетио се огромног вука и био је сигуран да је сада и већи. Одмах крај њега поново је замислио ситну фигуру мале вештице, са црним шеширом, који јој сенчи цело лице. „Гаглица”, промрмља. „Нисам упознао особу која је свом шеширу дала име. Како је назвала своју мачку?” Погледао је у Писове.

„Џоњаја...”

„Онај најмањи кафелин, кога су на вашем свету ударила кола”, појасни Носел.

„Микуш је, незнано како, успела да га излечи”, додаде Анос.

„То маче је преживело?”, рече Ж, у чуду извивши обрве. Присети се оног дана када је Љута донео створење у картонској кутији. Нашао га је на путу, још живо, мада је изгледало као да ће сваког тренутка угинути. Добрица није могао да гледа животињицу како се мучи, нити свог пријатеља који је лечи, очајан што не налази лека. Срећом, неки дан касније дођоше писови, те је Љута маче послао по њима, уверен да нема те болести коју Древни не може да савлада. Ж је, са своје стране, сумњао да ће животиња преживети до сусрета са старим чаробњаком.

„И то је добро, што је Џоњаја с њом”, мрмољио је Чичак, поново утонуо у мисли. „Суровгер се боји само мачака, колико се сећам.”

„Мора да је то необична тројка: мала чаробница у вештичкој одећи, велики вук и кафелин. Сумњам да могу остати непримећени”, осмехну се Ж.

„Још кад том друштву додаш и највећег орла на нашем свету”, започе Анос. Добрица и Љута се упитно загледаше у писове.

„Зове се Мали Птичиц.”

„Занимљиво име за огромног орла”, примети Љута, али му Носел објасни: „Био је птиче када га је пронашла.”

„Сада је већи од ње”, настављао је Анос.

„Мада и даље покушава да јој седне на раме.”

„Па је преврне и онда му она прети узнемиравајућим казнама.”

„Ћем те исецкам на комадићи”, рекоше углас младићи и прснуше у смех.

„И још”, настављао је Чичак ведро, „колико ја познајем Малу, мора да му је запретила: *Мриш, Мали Птичици! Ћем ти најправим розе шуфн на челенка!*”

Писови се нагло усправише, а последње речи које су момци чули, пре него што се земљани вир поново отворио, биле су: „Древни поново бејаше у праву. Он јесте отварач вирова.” Осетише онај познати чисти ваздух, али су, овога пута, младићи остали при свести, пријатно ошамућени и врло поспани.